

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

*IV Всеукраїнська науково - практична
конференція з нагоди Дня працівника
сільського господарства в Україні*

УДК 001:63(06)

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. Збірник наукових праць IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні, 14 листопада 2025 р. м. Кропивницький, Україна. С. 82.

Редакційна колегія:

АВЕРЧЕВ Олександр Володимирович, професор, доктор с-г. наук,
завідувач кафедри землеробства,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович, проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри землеробства,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

НІКІТЕНКО Марія Петрівна, доктор філософії з агрономії,
в.о. доцента кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Відповідальна за випуск:

НІКІТЕНКО Марія Петрівна, доктор філософії з агрономії,
в.о. доцента кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1.** Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
- КЕЙС 2.** Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
- КЕЙС 3.** Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
- КЕЙС 4.** Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств.
- КЕЙС 5.** Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
- КЕЙС 6.** Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету **«Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки»** та **«Водні біоресурси та аквакультура»**, які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Біологізовані елементи технології у вирощуванні озимої пшениці та їх вплив на формування врожайності й якості зерна	6
<i>Бадеха М.В., Нікітенко М.П.</i>	
Формування урожайності сортами гречки за різних строків сівби в Степу	9
<i>Ворона П.С.</i>	
Оцінка ефективності використання біопрепаратів при вирощуванні проса посівного	13
<i>Дойнов О.О. Нікітенко М.П.</i>	
Дослідження продуктивності сортів проса залежно від фонів живлення на півдні України	16
<i>Єфімов С.О., Шепель А.В.</i>	
Метод «Ґрунтової ін'єкції»: застосовуємо мінеральні добрива раціонально і масимально ефективно	18
<i>Жуйков Т.О., Жуйков О.Г.</i>	
Дослідження продуктивності сортів проса залежно від фонів живлення на півдні України	23
<i>Калнауз Ю.С., Шепель А.В.</i>	
Дослідження продуктивності соняшнику залежно від заходів основного обробітку ґрунту та строків сівби на півдні України	25
<i>Карнаухий О.Ю., Шепель А.В.</i>	
Дослідження продуктивності ріпаку ярого залежно від заходів основного обробітку ґрунту та фонів живлення на півдні України	28
<i>Карпенко О.І., Шепель А.В.</i>	
Дослідження продуктивності сортів проса залежно від фонів живлення на півдні України	30
<i>Коломієць М.Р.</i>	
Оптимізація агротехнічних прийомів для підвищення фотосинтетичної активності та продуктивності сорго в умовах змін клімату	32
<i>Ліннік М.П., Аверчев О.В.</i>	
Регуляція росту озимого ріпаку восени: роль фунгіцидів-регуляторів	36
<i>Лубенко К.Я., Бернадзіковський С. А.</i>	
Оптимізація агротехнічних прийомів для підвищення фотосинтетичної активності та продуктивності сорго в умовах змін клімату	38
<i>Рогова К.І., Аверчев О.В.</i>	
Автоматизація і GPS-керування тракторів як засіб підвищення ефективності польових робіт	40
<i>Романенко М.В., Ревтьо Олеся Ярославівна</i>	
Порівняльна оцінка агробіологічних особливостей різновидів гороху	43
<i>Сигида Я.С., Нікітенко М.П.</i>	
Структурні елементи продуктивності озимої пшениці та їх роль у формуванні	46

6. Пасічник Н.А., Марчук І.У. Застосування КАС для підживлення пшениці озимої на лучночорноземному карбонатному ґрунті. Агрохімія: Вісник ХНАУ. 2021. №1. С.11-14.
7. Скринник Я. Т. Технологічні прийоми застосування комплексних рідких добрив в системі живлення рослин кукурудзи. Зернові культури. 2022. №3. С. 136-140.

УДК 633.17:631.811(477.7)

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ ПРОСА ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНІВ ЖИВЛЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

КАЛНАУЗ Юрій Сергійович

*здобувач вищої освіти другого
(магістерського) рівня другого року навчання*

ШЕПЕЛЬ Андрій Васильович

кандидат с.-г. наук, доцент, науковий керівник

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Актуальність теми. Світове визнання кукурудза отримала завдяки поєднанню корисних властивостей і високої рентабельності. Найбільш розвиненими напрямками її комерційного використання є консервування, заморожування та реалізація у свіжому вигляді. Наприклад, у США та Канаді кукурудза цукрова належить до базових продуктів харчування поряд із картоплею, морквою та цибулею. У країнах Західної Європи, зокрема у Франції, свіжі качани в літній період є не лише товаром харчового вжитку, а й ефективним засобом залучення покупців до супермаркетів.

Україна також поступово інтегрується у світовий тренд споживання цукрової кукурудзи. Попит на цю продукцію, особливо у вигляді консервів і заморожених напівфабрикатів, демонструє позитивну динаміку. Це зумовлено, передусім, зростанням рівня харчової культури населення та бажанням українців урізноманітнити свій щоденний раціон протягом усього року.

Незважаючи на значний потенціал, напрям вирощування цукрової кукурудзи для реалізації у свіжому вигляді на території України поки що залишається недостатньо розвиненим. Проте саме цей сегмент має великі перспективи для розширення виробництва, особливо в умовах переходу до

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку

інтенсивного овочівництва, розвитку логістичних систем та зростаючого інтересу споживачів до екологічно чистих та корисних продуктів.

Мета і результати досліджень. Схема одно факторного досліду була представлена гібридами фірми Clause (Франція): 1. Кейт F1. 2. Спріц F1. 3. Камберленд F1. В усіх варіантах нашого польового досліду посівна площа ділянок становила 203 м², облікова – 167 м², кількість рослин культури на одній ділянці складало 500 рослин. Повторність дослідів – трьохразова. У рамках дослідження ефективності агроприймів у вирощуванні кукурудзи цукрової на ранню продукцію в умовах зрошуваного землеробства південного Степу України було реалізовано комплекс ґрунтовних польових і лабораторних досліджень, що охоплювали біометричні вимірювання, фенологічні спостереження, облік урожайності, оцінку якісних показників продукції, а також статистичну обробку результатів. Польові досліді закладалися після попередника - озимої пшениці. Основний обробіток ґрунту включав подвійне лущення стерні з подальшою оранкою на глибину 25-27 см. В якості основного удобрення вносили мінеральні добрива в дозах N₁₂₀P₆₀ у формі сульфату амонію і простого суперфосфату. Зрошення здійснювалося методом краплинного поливу нормою 150 м³/га за кожен полив. Протягом вегетації було проведено 8 поливів. Урожай збирали вручну у два строки: коли досягнуто 70-75 % та 25-30 % качанів у фазі молочно-воскової стиглості.

Гібриди кукурудзи цукрової відрізняються між собою за показником врожаю качанів з обгортками, одержаних у польовому досліді (табл.1).

Таблиця 1

Урожайність качанів гібридів кукурудзи цукрової, т/га

2025 р.

Гібриди	Врожайність	Кількість качанів, шт.
Кейт F1	20,78	2
Спріц F1	20,96	2
Камберленд F1	9,57	1
НІР ₀₅ , т/га	1,7	0,3

Для удосконалення показників врожайності доцільно впроваджувати високопродуктивні гібриди з підвищеним індексом листової поверхні та забезпеченням оптимального фотосинтетичного потенціалу. Раціональне застосування мінерального живлення та підтримання водного балансу сприятиме повнішій реалізації потенціалу сортів. Також важливо проводити селекційний добір на підвищену кількість качанів на одну рослину без втрати якості.

Проаналізовані гібриди кукурудзи цукрової виявили суттєві відмінності за морфо-фізіологічними та врожайними показниками. Найвищу ефективність продемонстрували Спріц F1 і Кейт F1, які поєднують високу площу листової поверхні, індекс ЛП та врожайність. Це свідчить про доцільність їх широкого впровадження у виробництво. Перспективним напрямом є подальша селекція на поєднання високої фотосинтетичної активності з формуванням двох і більше качанів на рослину.

Висновок. В умовах південного Степу України, для одержання високих фінансових результатів при вирощуванні кукурудзи цукрової, сівбу проводити насінням гібридів фірми Clause Спріц і Кейт.

Список використаних джерел

1. Комора вітамінів / В. М. Гаврилюк, Н. В. Здольник, В. О. Гопчак Насінництво. – 2005. – № 2. – С. 18–22.
2. Лихочвор В. В. Кукурудза / В. В. Лихочвор, Р. Р. Проць. – Львів, 2002. – 46 с.
3. Шепель А.В. Термінологія в землеробстві: чи існує різниця між обробітком землі та ґрунту? *Таврійський науковий вісник* № 141. Частина 2. 2025. С. 145-149. DOI <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.141.2.20>
4. Особливості сучасних світових технологій вирощування кукурудзи / [С. В. Кліщенко, О. Л. Зозуля, Л. М. Єрмакова та ін.]. – К., 2006. – 70 с.

УДК 633.854.78:631.51:631.53.01(477.7)

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАХОДІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА СТРОКІВ СІВБИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

КАРНАУХИЙ Олександр Юрійович

*здобувач вищої освіти другого
(магістерського) рівня другого року навчання*

ШЕПЕЛЬ Андрій Васильович

кандидат с.-г. наук, доцент, науковий керівник

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Актуальність теми. Соняшник залишається стратегічною культурою в аграрному секторі України, однак його виробництво потребує адаптивного